

TURINYS

GYVŪNAI

LAŠALAS	11
MĖNULIO KANDIS	12
RAUDONOJI KENGŪRA	14
LAUMŽIRGIS	16
RUPŪŽĖ	18
ORANGUTANAS	20
VELNIAŽUVĖ	22
AŠTUONKOJIS	24
BARŠKUOLĖ	26
VIŠTA	28
JŪRŲ ARKLIUKAS	30
BALTASIS LOKYS	32
PLIKASIS SMĖLRAUSIS	34
LĖTŪNAI	36
NAMINĖ BITĖ	38

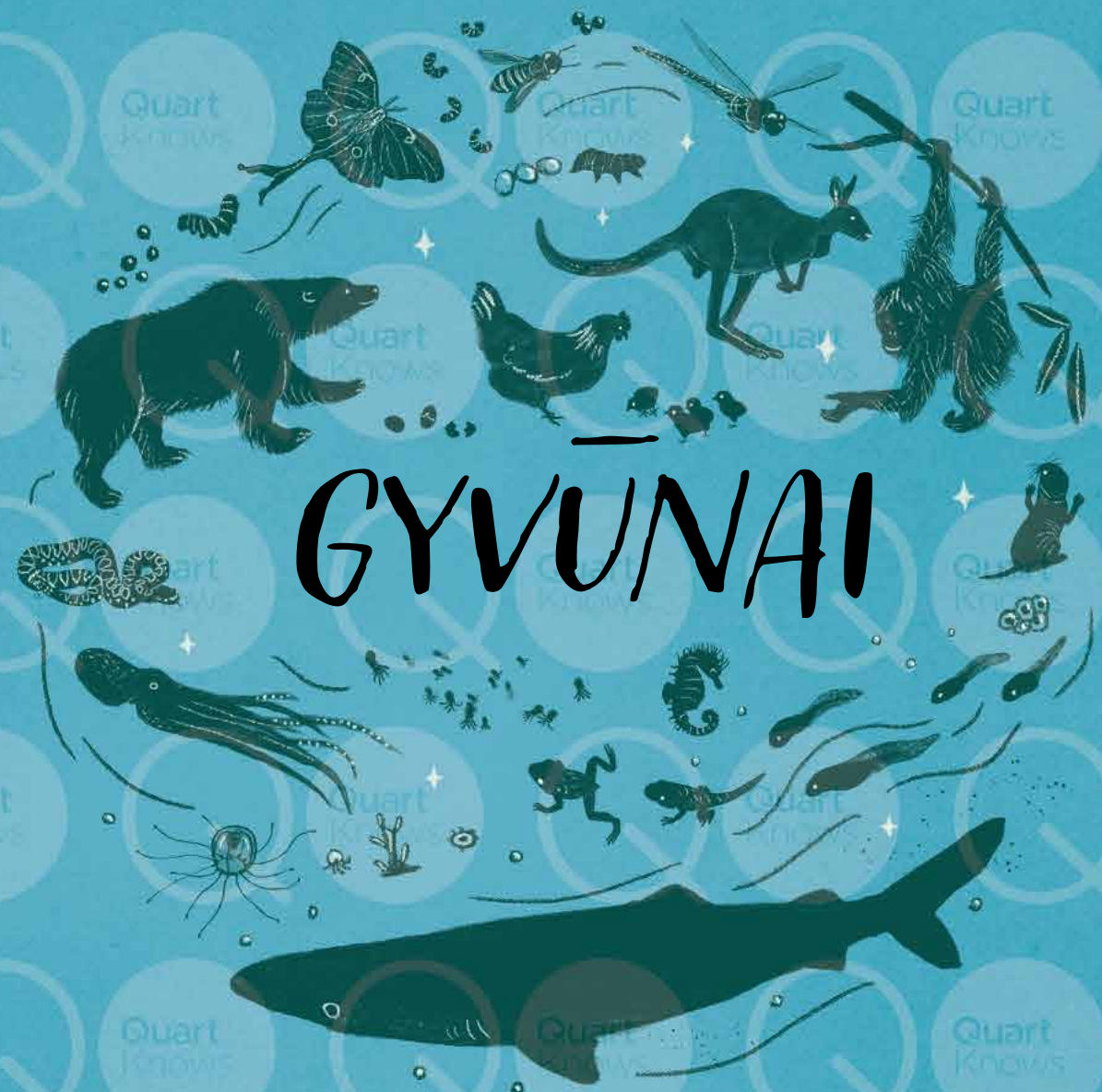
NEMIRTINGOJI MEDŪZA	40
ARKTINIS RYKLYS	42
ŽMOGUS	44
AUGALAI IR GRYBAI	
AŽVOLAS	47
KVIEČIAI	48
BESISPJAUDANTIS AGURKAS	50
KIAULPIENĖ	52
KOKOSINĖ PALMĖ	54
SAULĖGRAŽA	56
OBVOLYS	58
GRYBAI	60
SEKVOJOS	62
MIŠKAS IR JO PLATYBĖS	64
LOTOSAS	66

BAOBABAS	68
JAUTRUSIS MUSĖKAUTAS	70
ŽEMĖ	
AUDRA	73
4 METŲ LAIKAI	74
VANDUO	76
SAUSUMA (ŽEMYNAI)	78
UGNIKALNIS	80
URAGANAS	82
KALNAI	84
SMĖLIS	86
LEDYNAS	88
DEIMANTAS (KRISTALAS)	90
ANGLIS	92

VISATA

ŠVIESOS SPINDULYS	95
ŽVAIGŽDĖ	96
MĖNULIS	98
KOMETA	100
ŽEMĖ	102
JUODOJI SKYLĖ	104
RODYKLĖ	106

GYVŪNAI

LAŠALAS

VIRŠ VANDENS PAKYLA RAIBULIUOJANTIS DEBESIS

Suaugusio lašalo gyvenimas prabėga greitai. Jis tegyvena dieną ar dvi, vos tik subrendęs nuolat ieško poros ir dauginasi. Įdomiausia, kad nors lašalo gyvenimas trumpas, jo protėviai pradėjo skrosti orą dar dinozaurų laikais. Tai pati seniausia iki šių dienų išlikusi ir visame pasaulyje aptinkama vienadienė peteliškė.

1.

Pavasarij lašalas pradeda savo gyvenimą netoli gėlo vandens. Patinėliai pakyla būriu, patelės įsimašo į jo vidurį.

2.

Švilpt! Patinėlis kaip kulka perskrodžia orą.

3.

Ilgomis gražiomis kojomis jis sugauna lekiančią patelę ir tuoj pat su ja susiporuoja.

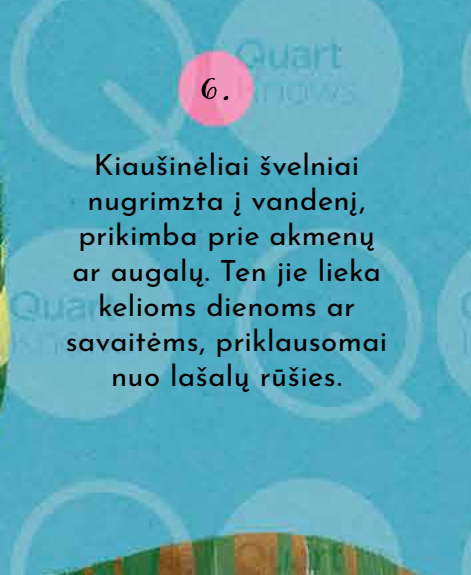
4.

Patelė ant vandens padeda kiaušinėlius. Tada išsekusi nusibaigia.

5.

Netoliese paskutinį kvapą išleidžia ir patinėlis.

6.

Kiaušinėliai švelniai nugrimzta į vandenį, prikimba prie akmenų ar augalų. Ten jie lieka kelioms dienoms ar savaitėms, priklausomai nuo lašalų rūšies.

7.

Iš kiaušinėlių prasikala ir išsiritą jaunos nimfos. Po vandeniu jos praleidžia apie dvejus metus, ryja ir ryja, kol...

8.

...kas gi čia? Blyškus padaras išlipa į krantą džiiovintis peršlapusių sparnų. Tai masalas – trečioji lašalo stadija.

9.

Po kelių valandų masalas išsineria iš odos ir pasirodo verpėjas.

10.

Tai suaugęs lašalas, kuriam reikia greitai judėti.

11.

Laikas susirasti patelę ir pradėti ciklą iš naujo!

MĖNULIO KANDIS

BLYŠKIOJE SIDABRINĖJE MĖNULIO ŠVIESOJE SUPLAZDENA KANDIS

Lyg vata viską sugeriantis kūnelis, mieli žaliosios citrinos spalvos sparneliai ir daili uodegėlė – mėnulio kandis yra ištis kerinti. Trumpas gyvenimas ir naktiniai įpročiai daro jį retą ir išskirtinę.

Ši romėnų mėnulio deivės Lunos vardu pavadinta kandis ištis dangiška. Kaip ir daugelis kandžių, ji dievina nakties metą. Plevendama ir sukdama mėnesienoje ji kaip išblyškęs, vienišas vaikuoklis ieško poros. Ji neturi nei laiko, nei noro maitinti palikuonių, vienintelis jos tikslas – pratęsti giminę.

2. Maždaug po dešimties dienų išsiritą lervutės. Šie mažyčiai drugeliai LABAI išalkę. Jie leidžia dienas dorodami lapus.

1. Ant persimono medžio vyksta kai kas ypatinga. Moteriškosios lyties mėnulio kandis deda kiaušinėlius. Netrukus, atlikusi paskirtį, ji nuplasnoja.

7. Ką tik išsiritusios patelės juda vikriai – jos turi daugiausia savaitę. Greitai išleidžia kvapą, pritvinkusį feromonų, traukiantį patinėlius. Susiporavusios kandys padės naujus kiaušinėlius ir ciklas tęsis.

3. Ieškodamas grobio pasirodo plėšrūnas! Vienas narsus drugelis pasistoja pietu. Iš burnos jis leidžia klaksinčius garsus. Bet priešas nesitraukia, tad drąsuoliui tenka išspjauti šlykštų skystį, ir vabalas sprunka.

4. Augdamos lervutės išsineria iš odos. Numetusios ją penktą kartą, susiranda tinkamą medį ir apsisiaučia lapais.

5. Įsitaisiusioms kokonuose lervutėms nutinka šis tas ypatinga: jos ima keistis. Metamorfozė trunka maždaug tris savaites.

6. Vieną rytą jos išlenda iš kokonų jau virtusios mėnulio kandimis. Saulėkaitoje išskleidžia sparnus. Iki sutemstant šie išdžius ir kandys bus pasirengusios skrydžiui.

MĖNULIO KANDYS DEDA KIAUŠINĖLIUS ANT TOKIŲ MEDŽIŲ, KAIP LAUKINĖ VYŠNIA, RIEŠUTMEDIS, KARIJA, TIKRASIS DIRVAMEDIS, PERSIMONMEDIS, BERŽAS.

RAUDONOJI KENGURA

PO AUKŠTAI PAKIBUSIA DYKUMŲ SAULE GIMSTA ŠOKLUS, NUOTYKIŲ IŠTROŠKĖS GYVŪNAS

Bekraštėse Australijos pievose ir dykumose gyvena didžiulė, šokli raudonoji kengūra. Šioms – stambiausioms iš visų rūšių kengūroms – būdingas švelnios vario spalvos kailis, tvirtos užpakalinės letenos ir pusiausvyrą padedanti išlaikyti uodega. Jos gyvena bandomis ir visus metus veda vaikus.

Įsidūkę patinai prisiartina prie patelių, kartais net bando nuvaikyti kitus patinus, paskui, apuosčius patelę (taip jie sveikinas), ateina metas poruotis. Patelės motinystės keliu traukia vienos, čia ir pradėsime jų istoriją.

1.

Raudonoji kengūra laukiasi 28 dienas, tada, nekeldami didelės sumaišties, vienas po kito gimsta mažyliai. Beplaukiai, rusvi, pusakliai kengūriukai... Motina kengūra beveik tuoj pat vėl ima lauktis atžalų. Kada taip nutinka, ji gali pasinaudoti gudrybe – uždelsti antrojo mažylio gimimą ir brandą, kol pirmagimis paliks jos sterblę!

4.

Sterblė švarut švarutėlė – mama kengūra pasilenkia, kad jauniklis galėtų išokti atgal. O vėliau nuskuodžia šuoliais!

5.

Jauniklis auga ir bręsta, vis dažniau palieka sterblę. Bet jam vis dar reikia mamos, ir būdamas lauke jis neretai įkiša galvą į mamos sterblę.

2.

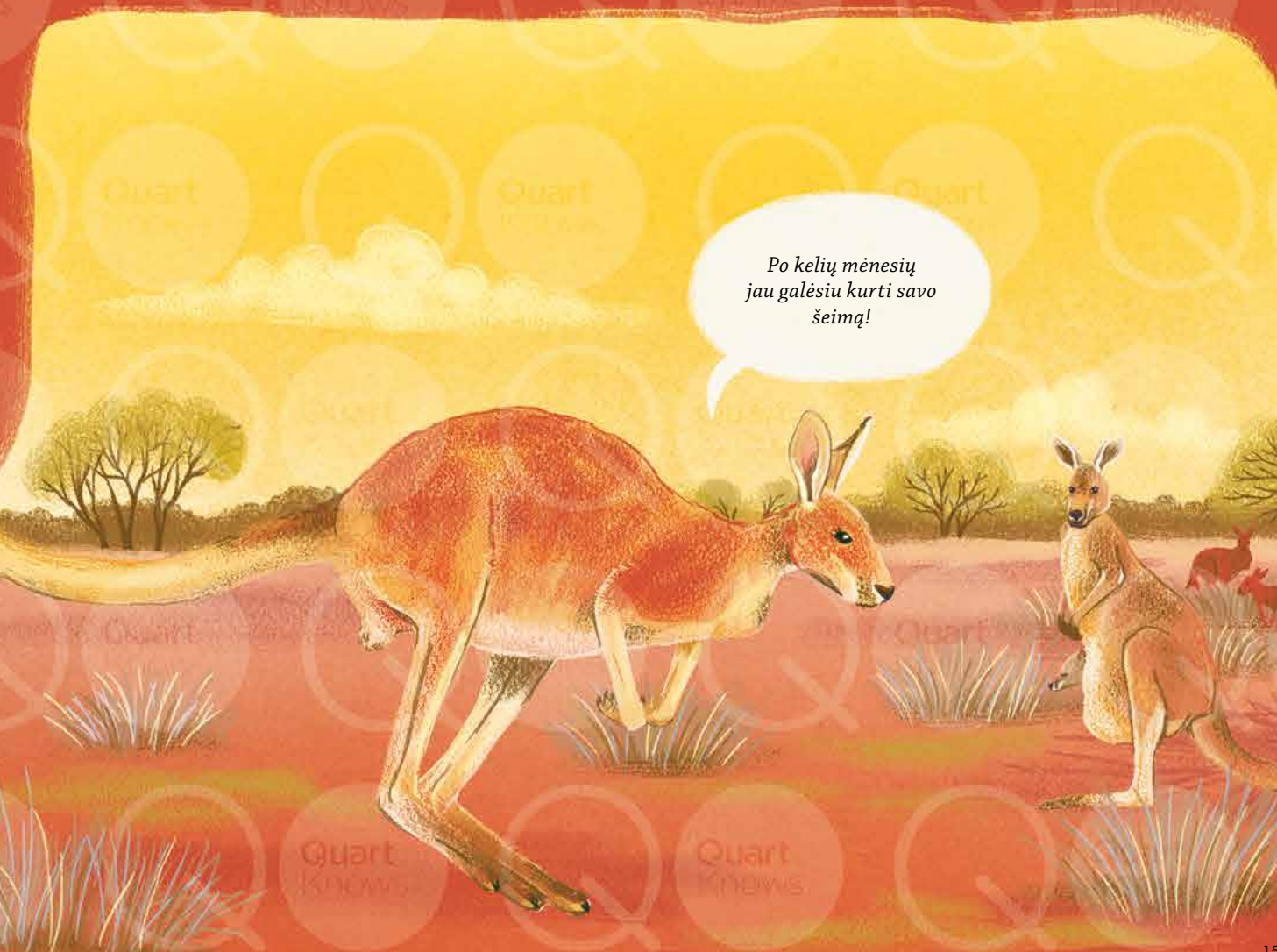
Atsidūręs motinos sterblėje, jauniklis iš karto čiumpa spenį. Išskirtas atliekas motina kengūra išmaniai paverčia maistingu pienu. Sterblėje jauniklis saugus.

KENGŪROS YRA
STERBLINIAI GYVŪNAI.
JŲ JAUNIKLIAI BRĘSTA
NE MOTINOS GIMDOJE,
O 235 DIENAS AUGA ERDVIOJE
JOS STERBLĖJE.

6.

Maždaug dešimtą mėnesį jauniklis visą laiką praleidžia lauke, o sulaukęs metų jau yra suaugusi kengūra, pasirėngusi kovoti už save!

3.

190-ąją dieną jis primena mažą gražią kailiniuotą savo mamą. Iškiša galvą iš sterblės ir apsidairo. Įsidrąsinęs išropoja patyrinėti aplinkos, o motina tuo metu išvalo sterblę.

